

**Gramàtica Catalana i la seva Didàctica (3800)
Mestre d'Educació Física**

Curs: 2008-2009

Tipus d'assignatura:

Assignatura obligatòria per obtenir el Certificat de Capacitació per a l'Ensenyament de i en Català a les etapes d'Educació Infantil i d'Educació Primària

Durada: Anual

Nombre de crèdits (teòrics i pràctics): 9 crèdits (7.5 crèdits teòrics i 1.5 crèdits pràctics)

Desdoblament de grups: No

Prerequisits de l'assignatura: Cap

Participació a Campus Extens: No

Idioma en què s'imparteix l'assignatura: Llengua catalana

PROFESSOR: Joan-Antoni Mesquida Cantallops	
DIRECTORI: Despatx: 334-A i despatx de director de departament (devora Secretaria) Edifici: Ramon Llull Tel.: 971279750 / 971172919 Fax: 971173473 e-mail: j.mesquida@uib.cat (tutoria electrònica)	TUTORIES (j.mesquida@uib.cat): 1r quadrimestre: Dimecres de 9 a 10 h / de 13 a 14 h i tutories concertades 2n quadrimestre: Dilluns de 9 a 10 h / de 12 a 13 h i tutories concertades

I. OBJECTIUS GENERALS

Crèdits teòrics

L'objectiu d'aquesta assignatura és que l'alumne adquireixi el domini de la gramàtica catalana, tant pel que fa a l'ús de la llengua com, molt especialment, pel que fa a l'explicitació dels coneixements lingüístics i l'anàlisi de les pràctiques discursives. Des d'aquest coneixement, es pretén també oferir eines didàctiques per a l'aprenentatge comunicatiu de la llengua catalana en els diversos nivells que afectin l'especialitat de magisteri on s'imparteix.

Crèdits pràctics

Els objectius pràctics d'aquesta assignatura es basen en el disseny d'estratègies per a la producció, avaluació i didàctica de les competències comunicatives.

II. CONTINGUTS

Els continguts d'aquesta assignatura comprenen nocions bàsiques de lexicografia i morfologia catalana, com també d'anàlisi sintàctica i pragmàtica.

Facultat d'Educació

BLOC 1. GRAMÀTICA I APLICACIONS DIDÀCTIQUES

Què és la gramàtica?

Gramàtica descriptiva, gramàtica normativa

Tendències de l'estudi de la lingüística

La gramàtica en el currículum d'educació primària a les Illes Balears

BLOC 2. DE LA PARAULA A L'ORACIÓ

2.A. EL LÈXIC

El mot com a unitat bàsica

L'estructura dels mots

L'origen i la creació de mots: composició, derivació, préstecs i habilitacions

Nocions de semàntica

L'adquisició del lèxic. Estratègies i jocs de paraules.

2.B. LES CATEGORIES GRAMATICALS

Noció de categoria gramatical

Tipologies

Aplicacions didàctiques

BLOC 3. DE L'ORACIÓ AL TEXT

3.A. L'ORACIÓ

Noció d'oració

Estructura i funcions de l'oració

Models d'anàlisi sintàctica

Aplicacions didàctiques

3.B. EL TEXT

Definició del text

Les propietats textuais

Tipologies i ítems per a l'anàlisi textual

Estratègies per a la composició de textos

L'hipertext

BLOC 4. DEL TEXT AL DISCURS

4.A. EL DISCURS

Definició del discurs

La pragmàtica: producció i recepció de discursos

4.B. ORALITAT I ESCRITURA

Els discursos escrits: estratègies retòriques i comentari

Els discursos orals: gèneres i estratègies prosòdiques i lingüístiques

Crèdits pràctics

Els crèdits pràctics es basen en la pràctica i l'aplicació dels continguts teòrics.

III. METODOLOGIA I ACTIVITATS

Crèdits teòrics

Facultat d'Educació

Explicacions i treball a classe a partir dels comentaris de lectures, exercicis i textos

Crèdits pràctics

Preparació i realització d'un treball relacionat amb el contingut de l'assignatura, que serà exposat a classe.

IV. CRITERIS D'AVUACIÓ

Dels crèdits teòrics

EXAMEN ESCRIT: 70% DE LA NOTA

Preguntes sobre el temari de l'assignatura que demostrin la comprensió dels continguts, comentaris pràctics de mots, oracions, textos i discursos. Producció d'un text a partir del registre i la tipologia indicats (cartes, comentaris de text, escriptura creativa, etc.). Les lectures obligatòries i els continguts de les exposicions dels companys a classe es consideren matèria del temari. Per aprovar l'assignatura caldrà demostrar un domini de la correcció lingüística. Si es considera convenient es farà un examen parcial en la convocatòria de febrer.

Dels crèdits pràctics

EXPOSICIÓ ORAL: 30% DE LA NOTA

Exposició oral a classe sobre una de les qüestions tractades: una aplicació didàctica, l'anàlisi d'un exemple proporcionat abans a la resta de l'alumnat, la preparació d'argumentacions contrastades, el comentari d'un dels articles de la bibliografia, etc. Es pot preparar en grups de fins a 3 persones sempre que cada integrant intervengui 10 minuts en solitari sense llegir. L'avaluació serà individual. S'avaluarà el grau de correcció, fluïdesa, expressivitat i composició textual.

V. OBSERVACIONS

Cal haver superat totes les proves per aprovar l'assignatura en qualsevol de les convocatòries.

VII. BIBLIOGRAFIA BÀSICA

VILÀ, Carme (2001). *La llengua catalana com a sistema*. Barcelona: Publicacions de la Universitat Oberta de Catalunya.

BADIA, Jordi et al. (1993). *El llibre de la llengua catalana*. Barcelona: Castellnou.

CASSANY, Daniel et al. (1997). *Ensenyar llengua*. Barcelona: Graó.

LLADÓ, Joana; LLOBERA, Miquel. *Reflexions i propostes per al tractament de llengües en els centres d'ensenyament*. Palma (Mallorca): COFUC i Editorial Moll, 1999

VIAPLANA, Joaquim (2000). *Lingüística descriptiva. Una introducció aplicada al català*. Barcelona: edicions 62.

VI. BIBLIOGRAFIA GENERAL

BIBLIOGRAFIA DE CONSULTA:

Facultat d'Educació

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona, Palma i València: Edicions 3 i 4, edicions 62, edicions Moll, Enciclopèdia Catalana i Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

SOLÀ, Jordi (director) (2002). *Gramàtica del català contemporani* (3 volums). Barcelona: Empúries.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA PER BLOCS:

BLOC 1

AAVV(2002). *Aprendre llengua des de la diversitat*. Barcelona: Graó.

ALOMAR, Antoni I. & MELIÀ, Joan (1999). *Proposta de model de llengua per a l'escola de les illes Balears*. Palma: Moll.

CAMPS, Anna ed. (2000). *Gramàtica a l'aula*. Barcelona: Graó.

CASSANY, Daniel (1993). *Ensenyar llengua*. Barcelona: Graó.

CUENCA, Maria Josep (1993). *Teories gramaticals i ensenyament de llengües*. València: Tàndem edicions.

VILÀ, Montserrat ed. (1999). *Normativa i ús de a llengua*. Barcelona: Graó.

SBERT, M., MOYÀ, P., MUNAR, F. & SEGURA, L. (2003). *Normativa lingüística del sistema educatiu*. Palma: Institut d'Estudis Autònomic.

BLOC 2

BASSA, Ramon et al. (1992). *Diccimots: els diccionaris a l'escola*. Palma: Moll. (col. Plenamar, Mar de Mots,2).

BASSA, Ramon et al. (1992). *Lexijocs: el lèxic a l'escola*. Palma: Moll. (col. Plenamar, Mar de Mots, 1).

BASSA, Ramon et al. (1991). *Llengua de pedaç: onomatopeies i embarbussaments*. Palma: Moll. (col. Plenamar, Mar de Sons, 1).

BASTARDAS, Joan (1996). *Diàlegs sobre la meravellosa història dels nostres mots*. Barcelona: Edicions 62.

CABRÉ, Maria Teresa (1994). *A l'entorn de la paraula. I i II*. Barcelona: Universitat de València.

COMELLES, Salvador (2001). *100 jocs de vocabulari*. Barcelona: Eumo.

CORBERA, Jaume (1996). *Parlar bé*. Barcelona: Oikos tau.

CUENCA, Maria Josep (1996). *Sintaxi general*. Barcelona: Empúries.

MASCARÓ, Joan (1985). *Morfologia*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

BLOC 3

BASSA, Ramon et al. (1993). *Textual: introducció a les tècniques de narració*. Palma: Moll. (col. Plenamar, Mar de Mots,3).

CAMPS, Anna ed. (2004). *Ensenyar gramàtica: sintaxi*. Barcelona: Graó

CASTELLÀ, Josep M. (1996[1992]). *De la frase al text*. Barcelona: Empúries.

CUENCA, Maria Josep (1996). *Comentari de texts*. Picanya: Edicions del Bullent.

LLINÀS, Mireia (2001). *Petites paraules*. Barcelona: Empúries.

RAMOS, Joan Rafael (1993). *Introducció a la sintaxi*. València: Tàndem.

VILÀ, Carme (1990). *Sintaxi bàsica del català*. Barcelona: Barcanova.

Facultat d'Educació

BLOC 4

AMADEO, Imma; SOLÉ, Jordi (2004). *Curs pràctic de redacció*. Barcelona: Columna

BASSOLS, Margalida (2001). *Les claus de la pragmàtica*. Vic: Eumo

CASSANY, Daniel (1993). *Reparar l'escriptura*. Barcelona: Graó.

CASSANY, Daniel (1993). *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries.

CASSANY, Daniel (1999). *Construir l'escriptura*. Barcelona: Empúries.

RUBIÓ, Joana *et al.* (2000). *Com parlar bé en públic*. Barcelona: Pòrtic.

VILÀ, Montserrat *et al* (2002). *Didàctica de la llengua oral formal*. Barcelona: Graó.

TUSON, Amparo (1995). *Anàlisi de la conversa*. Barcelona: Empúries.

TUSÓN, Amparo & CALSAMIGLIA, Helena (2002). *Las cosas del decir. Manual de anàlisi del discurso*. Barcelona: Ariel.

WEBS EDUCATIUS

El web Educatiu de les Illes Balears <http://weib.caib.es/>

XTEC Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya <http://www.xtec.es/>

Recursos lingüístics en català <http://www.llengcat.com/>

Totllengua <http://www.grec.net/>

Web de la llengua catalana <http://www6.gencat.net/llengcat/>

Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans (Diccionari normatiu)

<http://www.iec.cat/>

Diccionari català-valencià-balear <http://dcvb.iecat.net/>